Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

20. května 2021 *

„Řízení o předběžné otázce – Státní podpory – Zemědělství – Porážka zvířat postižených infekčními chorobami – Náhrada škody chovatelům – Oznamovací povinnost a povinnost *standstill* – Článek 108 odst. 3 SFEU – Pojmy ‚existující podpora' a ‚nová podpora' – Nařízení (ES) č. 659/1999 – Vynětí podle kategorií podpory – Nařízení (ES) č. 702/2014 – Podpora *de minimis* – Nařízení (EU) č. 1408/2013"

Ve věci C-128/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie) ze dne 14. listopadu 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 18. února 2019, v řízení

Azienda Sanitaria Provinciale di Catania

proti

Assessorato della Salute della Regione Siciliana,

za přítomnosti:

AU,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, N. Piçarra (zpravodaj), D. Šváby, S. Rodin a K. Jürimäe, soudci,

generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Azienda Sanitaria Provinciale di Catania A. Ravìm, avvocato,

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Garofolim, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi C. Georgieva a D. Recchia, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 17. prosince 2020,

* Jednací jazyk: italština.

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 107 a 108 SFEU.

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Azienda Sanitaria Provinciale di Catania (Orgán zdravotnictví provincie Katánie, Itálie) (dále jen „ASPC“) a Assessorato della Salute della Regione Siciliana (Ředitelství zdravotnictví regionu Sicílie, Itálie) ve věci návrhu, aby bylo ASPC uloženo zaplatit náhradu škody AU, chovateli, jenž byl nucen porazit zvířata postižená infekčními chorobami.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (ES) č. 659/1999

3 Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [108 SFEU] (Úř. věst. 1999, L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 331), ve svém čl. 1 písm. b) bodě ii) a v písm. c) stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

[…]

b) ‚existující podporou‘:

[…]

ii) schválená podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivé podpory schválené Komisí nebo Radou,

[…]

c) ‚novou podporou‘: každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, včetně změn existující podpory.“

Nařízení (ES) č. 794/2004

4 Článek 4 nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení č. 659/1999 (Úř. věst. 2004, L 140, s. 1; Zvl. vyd. 08/94, s. 3), nadepsaný „Zjednodušený oznamovací postup pro určité změny stávající podpory“ zní následovně:

„1. Pro účely čl. 1 písm. c) nařízení […] č. 659/1999 se změnou stávající podpory rozumí jakákoli změna kromě úprav čistě formálního či administrativního charakteru, která nemůže ovlivnit hodnocení slučitelnosti opatření s [vnitřním] trhem. Zvýšení původního rozpočtu stávajícího režimu podpor maximálně o 20 % se však nepovažuje za změnu stávající podpory.

2. Následující změny stávající podpory se oznamují prostřednictvím formuláře pro zjednodušené oznamování, který je uveden v příloze II:

a) zvýšení rozpočtu povoleného režimu podpor přesahující 20 %;

b) prodloužení stávajícího povoleného režimu podpor až o šest let se zvýšením rozpočtu nebo bez zvýšení rozpočtu;

[…]“

Nařízení (EU) č. 1408/2013

5 Článek 3 odst. 1 a 2 nařízení Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 [SFEU] na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství (Úř. věst. 2013, L 352, s. 9) stanoví:

„1. Má se za to, že opatření podpory nesplňují všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 [SFEU], a proto jsou vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 [SFEU], jestliže splňují podmínky stanovené v tomto nařízení.

2. Celková výše podpory *de minimis*, kterou členský stát poskytne jednomu podniku, nesmí za libovolná tři po sobě jdoucí jednoletá účetní období překročit 15 000 [eur].“

6 Článek 7 tohoto nařízení, nadepsaný „Přechodná ustanovení“, ve svém odstavci 1 stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na podporu poskytnutou před jeho vstupem v platnost, pokud podpora splňuje podmínky stanovené tímto nařízením. Podpora, která tyto podmínky nesplňuje, bude posouzena Komisí v souladu s příslušnými rámci, pokyny, sděleními a oznámeními.“

Nařízení (EU) č. 702/2014

7 Článek 2 nařízení Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 [SFEU] prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. 2014, L 193, s. 1), které vstoupilo v platnost 1. července 2014, uvádí ve svých bodech 12 a 29 následující definice:

„(12) ‚jednotlivou podporou‘ se rozumí:

[…]
b) poskytnutí podpory jednotlivým příjemcům na základě režimu podpory;

[…]

(29) ‚dnem poskytnutí podpory‘ se rozumí den, kdy příjemce získá podle platného vnitrostátního právního režimu na tuto podporu právní nárok.“

8 Článek 3 tohoto nařízení, nadepsaný „Podmínky vynětí z oznamovací povinnosti“, stanoví:

„Režimy podpory, jednotlivá podpora poskytnutá na základě režimů podpory a podpora ad hoc jsou slučitelné s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 2 nebo 3 [SFEU] a jsou vyňaty z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 [SFEU], pokud příslušná podpora splňuje veškeré podmínky stanovené v kapitole I tohoto nařízení i specifické podmínky stanovené pro danou kategorii podpory v kapitole III tohoto nařízení.“

9 Pokud jde o podmínky stanovené v kapitole I nařízení č. 702/2014, jeho článek 4 stanoví prahové hodnoty hrubého grantového ekvivalentu, při jejichž překročení se toto nařízení na individuální podpory nepoužije, zatímco články 5 a 6 uvedeného nařízení podřizují jeho použití podmínkám transparentnosti a motivačního účinku podpory. Články 9 a 10 téhož nařízení se týkají zveřejnění a informování, jakož i zamezení dvojímu zveřejnění.

10 Pokud jde o podmínky stanovené v kapitole III nařízení č. 702/2014, článek 26 tohoto nařízení ve svých odstavcích 1 a 6 stanoví:

„1. Podpora pro [malé a střední podniky (MSP)] působící v oblasti zemědělské prvovýroby na náklady na prevenci, tlumení a eradikaci chorob zvířat nebo škůdců rostlin a podpora na odškodnění těchto podniků za ztráty způsobené těmito chorobami zvířat nebo škůdci rostlin je slučitelná s vnitřním trhem ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. c) [SFEU] a je vyňata z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 [SFEU], pokud splňuje podmínky stanovené v odstavcích 2 až 13 tohoto článku a v kapitole I.

[…]

6. Režimy podpory musí být zavedeny do tří let ode dne vzniku nákladů nebo ztrát způsobených chorobou zvířat nebo škůdcem rostlin.

Podpora se vyplácí do čtyř let od tohoto data.“

11 Článek 51 nařízení č. 702/2014, nadepsaný „Přechodná ustanovení“, v článku 1 stanoví, že toto nařízení „se použije na jednotlivou podporu poskytnutou před vstupem tohoto nařízení v platnost, pokud tato jednotlivá podpora splňuje podmínky stanovené v tomto nařízení, s výjimkou článků 9 a 10“.

Italské právo

Regionální zákon č. 12/1989

12 Článek 1 Legge Regione Sicilia n. 12 – Interventi per favorire il risanamento e il reintegro degli allevamenti zootecnici colpiti dalla tubercolosi, dalla brucellosi e da altre malattie infettive e diffusive e contributi alle associazioni degli allevatori (regionální zákon Sicílie č. 12, který upravuje opatření na podporu sanace a obnovy chovů postižených tuberkulózou, brucelózou a jinými infekčními chorobami a příspěvky chovatelským sdružením) ze dne 5. června 1989 (*Gazzetta ufficiale della Regione Sicilia* č. 28 ze dne 7. června 1989) (dále jen „regionální zákon č. 12/1989“) zní následovně:

„1. Za účelem sanace chovů skotu nakažených tuberkulózou, brucelózou a leukózou, jakož i chovů ovcí a koz nakažených brucelózou, v souladu s [legge 9 giugno 1964, n. 615 (zákon č. 615 ze dne 9. června 1964)] a [leggi 23 gennaio 1968, n. 33 e n. 34 (zákony č. 33 a 34 ze dne 23. ledna 1968)], ve znění pozdějších změn a doplňků, bude vlastníkům skotu poraženého či utraceného z důvodu nákazy tuberkulózou, brucelózou a leukózou, jakož i vlastníkům ovcí a koz poražených či utracených z důvodu nákazy brucelózou přiznána náhrada nad rámec náhrady stanovené v platných vnitrostátních právních předpisech, a to ve výši uvedené v tabulce připojené k tomuto zákonu.

2. Assessore regionale per la sanità [(Regionální rada pro zdravotnictví)] je povinen nařízením každoročně upravit výši doplňkové náhrady stanovené regionálním zákonem č. 12/1989 […] v rozsahu odpovídajícím ročnímu zvýšení částek poskytnutých státem v této oblasti v mezích rozpočtových prostředků stanovených tímto zákonem.

[…]

4. Za stejným účelem, jako jsou účely uvedené v předchozích odstavcích, a za účelem usnadnění provádění sanačních opatření v chovech skotu bude nad rámec náhrady stanovené v platných vnitrostátních právních předpisech vyplacena náhrada ve výši 2 000 italských lir (ITL) [(cca 1,03 eura)] veterinárním lékařům vykonávajícím činnost jako svobodné povolání oprávněným vykonávat činnosti uvedené v ministerských vyhláškách ze dne 1. června 1968 a 3. června 1968 za každý prohlédnutý kus skotu. Celková náhrada nesmí v žádném případě překročit částku 3 000 ITL [(cca 1,55 eura)].

5. Pro účely tohoto článku se schvalují výdaje ve výši 7 miliard ITL [(cca 3 615 000 eur)] pro stávající rozpočtový rok a 6 miliard ITL [(cca 3 099 000 eur)] pro každý z rozpočtových roků 1990 a 1991."

Regionální zákon č. 40/1997

13 Článek 11 Legge Regione Sicilia n. 40 – Variazioni al bilancio della Regione ed al bilancio dell'Azienda delle foreste demaniali della regione siciliana per l'anno finanziario 1997 – Assestamento. Modifica dell'articolo 49 della legge regionale 7 agosto 1997, n. 30 (regionální zákon Sicílie č. 40, kterým se mění regionální rozpočet a rozpočet Regionální agentury Sicílie pro veřejné lesy pro rozpočtový rok 1997 – Změna článku 49 regionálního zákona č. 30 ze dne 7. srpna 1997), ze dne 7. listopadu 1997 (*Gazzetta ufficiale della Regione Sicilia* č. 62 ze dne 12. listopadu 1997) (dále jen „regionální zákon č. 40/1997"):

„K dosažení cílů uvedených v článku 1 [regionálního zákona č. 12/1989], ve znění pozdějších změn a doplňků, jsou povoleny výdaje ve výši 16 miliard ITL [(cca 8 263 310 eur)] na úhradu částek, které mají místní zdravotnické orgány na Sicílii zaplatit vlastníkům zvířat poražených z důvodu tuberkulózy, brucelózy, leukózy a jiných infekčních chorob v letech 1993, 1994, 1995, 1996 a 1997, jakož i na platbu odměn veterinárním lékařům vykonávajícím činnost jako svobodné povolání, kteří se ve stejném období podíleli na sanačních opatřeních."

Regionální zákon č. 22/1999

14 Článek 7 Legge Regione Sicilia n. 22 – Interventi urgenti per il settore agricolo (regionální zákon Sicílie č. 22 o naléhavých zásazích v odvětví zemědělství), ze dne 28. září 1999 (*Gazzetta ufficiale della Regione Sicilia* č. 47 ze dne 1. října 1999) (dále jen „regionální zákon č. 22"), alokoval „na rozpočtový rok 1999 částku 20 miliard ITL [(cca 10 329 138 eur)] pro účely cílů uvedených v článku 11 regionálního zákona č. 40/1997".

Regionální zákon č. 19/2005

15 Článek 25 odst. 16 Legge Regione Sicilia n. 19 – Misure finanziarie urgenti e variazioni al bilancio della Regione per l'esercizio finanziario 2005. Disposizioni varie (regionální zákon Sicílie č. 19, který stanoví naléhavá opatření upravující financování a mění rozpočet regionu pro rozpočtový rok 2005. Různá ustanovení) ze dne 22. prosince 2005 (*Gazzetta ufficiale della Regione Sicilia* č. 56 ze dne 23. prosince 2005, dále jen „regionální zákon č. 19/2005"):

„K dosažení cílů uvedených v článku 1 [regionálního zákona č. 12/1989] a v souladu s článkem 134 [la legge regionale della Sicilia n. 32 (regionální zákon Sicílie č. 32)] ze dne 23. prosince 2000, jsou povoleny výdaje ve výši 20 milionů eur na úhradu částek, které mají místní zdravotnické orgány na Sicílii zaplatit vlastníkům zvířat poražených z důvodu infekčních chorob v období let 2000 až 2006, jakož i na platbu odměn veterinárním lékařům vykonávajícím činnost jako svobodné povolání, kteří se ve stejném období podíleli na sanačních opatřeních. Pro účely tohoto odstavce jsou v rozpočtovém roce 2005 povoleny výdaje ve výši 10 milionů eur [základní rozpočtová jednotka (ZRJ) 10.3.1.3.2, kapitola 417702]. Pro následující rozpočtové roky se použijí ustanovení podle čl. 3 odst. 2 písm. i) regionálního zákona č. 10 ze dne 27. dubna 1999, ve znění změn a doplňků."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

16 AU podal k Tribunale di Catania (soud v Katánii, Itálie) žalobu, kterou se domáhal, aby bylo ASPC uloženo zaplatit mu částku 11 930,08 eura z titulu náhrady stanovené v článku 1 regionálního zákona č. 12/1989. Tato náhrada je financována v souladu s čl. 25 odst. 16 regionálního zákona č. 19/2005 ve prospěch chovatelů nucených k porážce dobytka postiženého infekčními chorobami (dále jen „náhrada dotčená v původním řízení“). Usnesením č. 81/08 tento soud tomuto návrhu vyhověl.

17 ASPC nicméně navrhl zrušení tohoto usnesení a bylo mu vyhověno rozsudkem vydaným týmž soudem.

18 Rozsudkem ze dne 24. července 2013 Corte d’appello di Catania (odvolací soud v Katánii, Itálie) vyhověl odvolání podanému AU a tento rozsudek změnil.

19 Tento soud neuznal argument ASPC, podle něhož opatření stanovené v čl. 25 odst. 16 regionálního zákona č. 19/2005 (dále jen „opatření z roku 2005“) představovalo státní podporu, která nemůže být provedena dříve, než ji Komise prohlásí za slučitelnou s vnitřním trhem.

20 Uvedený soud uvedl, že rozhodnutím ze dne 11. prosince 2002 o státních podporách NN 37/98 (ex N 808/97) a NN 138/02 – Itálie (Sicílie) – Podpory v důsledku epizootických chorob: článek 11 regionálního zákona č. 40/1997 „Změny v rozvaze Regionu a v rozvaze Státní lesní agentury pro rozpočtový rok 1997 – Změna článku 49 regionálního zákona č. 30/1997“ (podpora NN 37/98) a článku 7 regionálního zákona č. 22/1999 „Mimořádná opatření v odvětví zemědělství“ (podpora NN 138/02) [C(2002) 4786] (dále jen „rozhodnutí z roku 2002“), již Komise schválila jakožto opatření státní podpory slučitelné s vnitřním trhem ustanovení regionálních zákonů, kterými byla do roku 1997 financována náhrada dotčená v původním řízení, a sice článek 11 regionálního zákona č. 40/1997 a článek 7 regionálního zákona č. 22/1999 (dále jen „opatření z roku 1997 a 1999“). Corte d’appello di Catania (odvolací soud v Katánii) měl za to, že konstatování Komise uvedené v rozhodnutí z roku 2002, podle něhož jsou opatření z let 1997 a 1999 slučitelná s vnitřním trhem, se vztahovalo i na opatření z roku 2005, kterým byla tato náhrada rovněž financována.

21 Předkládající soud, tedy Corte suprema di cassazione (Kasační soud, Itálie), k němuž ASPC podal kasační opravný prostředek proti rozsudku Corte d’appello di Catania (odvolací soud v Katánii), si klade otázku, zda opatření z roku 2005 představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, a pokud ano, zda je toto opatření slučitelné s články 107 a 108 SFEU.

22 Za těchto podmínek se Corte suprema di Cassazione (Kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Ve světle [článků 107 a 108 SFEU], jakož i ‚pokynů Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství‘ [(Úř. věst. 2000, C 28, s. 2)], ustanovení čl. 25 odst. 16 [regionálního zákona č. 19/2005], podle nichž ‚k dosažení cílů uvedených v článku 1 [regionálního zákona č. 12/1989] a v souladu s ustanoveními článku 134 regionálního zákona č. 32 ze dne 23. prosince 2000, jsou povoleny výdaje ve výši 20 milionů eur na úhradu částek, které mají [místní zdravotnické orgány] na Sicílii zaplatit vlastníkům zvířat poražených z důvodu infekčních chorob v období 2000 až 2006, jakož i na platbu odměn veterinárním lékařům vykonávajícím činnost jako svobodné povolání, kteří se ve stejném období podíleli na sanačních opatřeních. Pro účely tohoto odstavce jsou v rozpočtovém roce 2005 povoleny výdaje ve výši 10 milionů eur [základní rozpočtová jednotka (ZRJ) 10.3.1.3.2, kapitola 417702]. Pro následující rozpočtové roky jsou použitelnými ustanoveními čl. 3 odst. 2 písm. i) regionálního zákona č. 10 ze dne 27. dubna 1999, ve znění pozdějších změn a doplňků‘: představují tato ustanovení státní podporu, která tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určité výroby, narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž?

2) I když ustanovení čl. 25 odst. 16 [regionálního zákona č. 19/2005] […] mohou v zásadě představovat státní podporu, která tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určité výroby, narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, lze je nicméně považovat za slučitelná s [články 107 a 108 SFEU] s ohledem na důvody, které vedly [Komisi] v rámci jejího [rozhodnutí z roku 2002] k závěru, že vzhledem ke splnění podmínek uvedených v ‚pokynech Společenství ke státní podpoře v odvětví zemědělství' jsou obdobná ustanovení obsažená v článku 11 [regionálního zákona č. 40/1997] a článku 7 [regionálního zákona 22/1999] slučitelná s [články 107 a 108 SFEU]?"

Řízení před Soudním dvorem

23 Z důvodu rizik souvisejících s pandemií koronaviru bylo jednání naplánované na 30. dubna 2020 zrušeno.

24 Rozhodnutím ze dne 6. dubna 2020 proto byly otázky, k odpovědi na něž byli účastníci řízení předem vyzváni, přeměněny na otázky k písemnému zodpovězení určené zúčastněným uvedeným v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie. Kromě toho byla Italská republika vyzvána v rámci organizačních procesních opatření stanovených v čl. 62 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, aby odpověděla na dodatečné otázky.

25 ASPC, italská vláda a Komise odpověděly na tyto otázky ve lhůtách stanovených Soudním dvorem.

K předběžným otázkám

Ke druhé otázce

26 Pokud jde o druhou otázku, kterou je třeba zkoumat na prvním místě, Komise ve svém písemném vyjádření připomíná, že posouzení slučitelnosti opatření podpory s vnitřním trhem spadá do její výlučné pravomoci vykonávané pod dohledem unijního soudu, a má za to, že tato otázka, která se týká slučitelnosti opatření z roku 2005 s čl. 107 odst. 2 a 3 SFEU, musí být tudíž prohlášena za nepřípustnou.

27 V tomto ohledu je třeba uvést, že v uvedené otázce předkládající soud odkazuje rovněž na rozhodnutí z roku 2002, kterým Komise schválila opatření srovnatelná s opatřením z roku 2005. Předkládající soud navíc sám uznává, že vnitrostátní soud nemá pravomoc rozhodovat o slučitelnosti náhrady dotčené v původním řízení s vnitřním trhem.

28 Je však na vnitrostátním soudu, aby až do konečného rozhodnutí Komise dbal na ochranu práv jednotlivců před případným porušením povinností uvedených v čl. 108 odst. 3 SFEU státními orgány. Takové porušení, pokud ho namítají jednotlivci a je zjištěno vnitrostátními soudy, musí vést tyto soudy k tomu, aby z něj vyvodily veškeré důsledky v souladu s jejich vnitrostátním právem, aniž by jejich rozhodnutí zahrnovala posouzení slučitelnosti podpor s vnitřním trhem, které spadá do výlučné pravomoci Komise, a to pod dohledem Soudního dvora (rozsudek ze dne 2. května 2019, A-Fonds, C-598/17, EU:C:2019:352, bod 46). V tomto kontextu může být vnitrostátní soud nucen požádat Soudní dvůr na základě článku 267 SFEU o výklad unijního práva, který je pro něj nezbytný k vyřešení sporu, který má rozhodnout.

29 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 108 odst. 3 SFEU vykládán v tom smyslu, že opatření zavedené členským státem, jehož cílem je financovat do výše 20 milionů eur po dobu několika let náhrady ve prospěch chovatelů, kteří byli nuceni porazit zvířata postižená infekčními chorobami, a dále odměny veterinárních lékařů vykonávajících činnost jako svobodné povolání, kteří se podíleli na sanačních opatřeních, musí podléhat postupu předběžné kontroly stanovené v tomto ustanovení, včetně situace, že Komise schválila obdobná opatření.

30 Především je třeba připomenout, že článek 108 SFEU zavádí odlišné postupy podle toho, zda se jedná o existující, či nové státní podpory. Zatímco čl. 108 odst. 1 SFEU umožňuje, aby existující podpory byly provedeny, pokud Komise nekonstatovala jejich neslučitelnost s vnitřním trhem, čl. 108 odst. 3 SFEU stanoví, že Komise musí být včas informována o záměrech spočívajících v zavedení nových podpor nebo ve změně podpor existujících a zamýšlená opatření nemohou být provedena předtím, než je řízení ukončeno vydáním konečného rozhodnutí (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2018, Carrefour Hypermarchés a další, C-510/16, EU:C:2018:751, bod 25, jakož i citovaná judikatura).

31 Je tedy třeba posoudit, zda opatření dotčené v původním řízení může být kvalifikováno jako „existující podpora“.

32 Podle čl. 1 písm. b) bodu ii) nařízení č. 659/1999 pojem „existující podpora“ zahrnuje „schválen[ou] podpor[u], což znamená režimy podpory a jednotlivé podpory schválené Komisí nebo Radou, zatímco podle čl. 1 písm. c) tohoto nařízení „novou podporu“ představuje „každá podpora, což znamená režimy podpory a jednotlivou podporu, která není existující podporou, včetně změn existující podpory“.

33 V článku 4 odst. 1 první větě nařízení č. 794/2004 se mimoto stanoví, že „pro účely čl. 1 písm. c) nařízení [č. 659/1999] se změnou stávající [existující] podpory rozumí jakákoli změna kromě úprav[y] čistě formálního či administrativního charakteru, která nemůže ovlivnit hodnocení slučitelnosti opatření s [vnitřním] trhem“.

34 V projednávaném případě je nesporné, že opatření z roku 1997 a 1999, jejichž předmětem bylo financování náhrady dotčené v původním řízení a kterými se za tímto účelem poskytly částky 16 miliard ITL (cca 8 263 310 eur) a 20 miliard ITL (cca 10 329 138 eur) na období 1993 až 1997, byla schválena Komisí rozhodnutím z roku 2002. Tato opatření tedy představují, jak uvedl generální advokát v bodě 48 svého stanoviska, schválený režim podpory, a tudíž „existující podporu“ ve smyslu čl. 1 písm. b) bodu ii) nařízení č. 659/1999.

35 Pokud jde o opatření z roku 2005, i když se jeho cíl shoduje s cílem opatření z roku 1997 a 1999, jímž je refinancování náhrad stanovených v článku 1 regionálního zákona č. 12/1989, toto opatření stanoví, jak uvedl generální advokát v bodě 53 svého stanoviska, zvýšení rozpočtu přiděleného režimu podpory schváleného Komisí v jejím rozhodnutí z roku 2002 o 20 milionů eur a současně prodloužení období refinancování náhrady od roku 2000 do roku 2006.

36 Takové úpravy provedené ve schváleném režimu podpory přitom nelze považovat za úpravy čistě formálního či administrativního charakteru ve smyslu čl. 4 odst. 1 první věty nařízení č. 794/2004. Naopak představují změnu existující podpory ve smyslu čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999.

37 Z judikatury Soudního dvora totiž vyplývá, že prodloužení doby platnosti dříve schváleného režimu podpor ve spojení se zvýšením rozpočtu přiděleného tomuto režimu vytváří novou podporu, která se odlišuje od schváleného režimu podpor (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 20. května 2010, Todaro Nunziatina & C., C-138/09, EU:C:2010:291, body 46 a 47; ze dne 4. prosince 2013, Komise v. Rada, C-111/10, EU:C:2013:785, bod 58; ze dne 4. prosince 2013, Komise v. Rada, C-121/10, EU:C:2013:784, bod 59, jakož i ze dne 26. října 2016,DEI a Komise v. Alouminion tis Ellados, C-590/14 P, EU:C:2016:797, body 50, 58 a 59).

38 Stejně tak čl. 4 odst. 2 písm. b) nařízení č. 794/2004 uvádí mezi změnami existujících podpor, které se musí Komisi oznámit prostřednictvím formuláře pro zjednodušené oznamování, „prodloužení stávajícího povoleného režimu podpor až o šest let se zvýšením rozpočtu nebo bez zvýšení rozpočtu“.

39 Za těchto podmínek musí být opatření, které stanoví prodloužení schváleného režimu podpor od roku 2000 do roku 2006 a zvýšení rozpočtu přiděleného tomuto režimu o 20 milionů eur, považováno za opatření zavádějící „novou podporu“ ve smyslu čl. 1 písm. c) nařízení č. 659/1999.

40 Členský stát, který zamýšlí poskytnout takovou podporu, je tedy v zásadě povinen dodržet povinnost předchozího oznámení této podpory Komisi a povinnost zdržet se jejího provádění dokud řízení, které se na ni vztahuje, nevyústí v konečné rozhodnutí podle čl. 108 odst. 3 SFEU.

41 Je však třeba přezkoumat, zda – jak tvrdí italská vláda ve svém písemném vyjádření – může být opatření z roku 2005 vyňato z oznamovací povinnosti podle článků 3 a 26 nařízení č. 702/2014.

42 Nařízení č. 702/2014, které bylo přijato na základě čl. 108 odst. 4 SFEU, v článku 3 stanoví, že bez ohledu na obecnou oznamovací povinnost každého opatření směřujícího k zavedení nebo změně „nové podpory“ ve smyslu čl. 108 odst. 3 SFEU, která je jedním ze základních prvků systému kontroly státních podpor, se členský stát může dovolávat vynětí z této povinnosti podle tohoto nařízení, pokud opatření podpory, které přijal, nebo záměr podpory, které zamýšlí přijmout, splňují podmínky, které jsou v něm stanoveny. Tyto podmínky musí být jakožto zmírnění uvedené obecné povinnosti vykládány striktně. Naopak státní podpory, na které se nevztahuje nařízení č. 702/2014, nadále podléhají oznamovací povinnosti a povinnosti zdržet se provádění stanovené v čl. 108 odst. 3 SFEU (obdobně viz rozsudek ze dne 5. března 2019, Eesti Pagar, C-349/17, EU:C:2019:172, body 59, 60 a 86, jakož i citovaná judikatura).

43 Pokud jde zaprvé o použitelnost nařízení č. 702/2014 na spor v původním řízení z hlediska časové působnosti, článek 51 tohoto nařízení týkající se přechodných ustanovení ve svém odstavci 1 stanoví, že toto nařízení se použije na jednotlivou podporu poskytnutou před vstupem tohoto nařízení v platnost, pokud tato jednotlivá podpora splňuje podmínky stanovené v tomto nařízení, s výjimkou článků 9 a 10.

44 Podle čl. 2 bodu 12 písm. b) nařízení č. 702/2014 se pod pojmem „jednotlivá podpora“ ve smyslu tohoto nařízení rozumí zejména podpora, která je poskytnuta jednotlivým příjemcům na základě režimu podpory. Kromě toho je „den poskytnutí podpory“ v čl. 2 bodě 29 uvedeného nařízení definován jako den, kdy příjemce získá podle platného vnitrostátního právního režimu na tuto podporu právní nárok.

45 I když nařízení č. 702/2014 nedefinuje pojem „poskytnutí“ uvedený v jeho čl. 51 odst. 1, z judikatury Soudního dvora vyplývá, že podporu je třeba považovat za poskytnutou k okamžiku, k němuž bylo příjemci podpory přiznáno na základě platných vnitrostátních předpisů právo obdržet pomoc, takže skutečný převod dotčených prostředků není rozhodující (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. března 2013, Magdeburger Mühlenwerke, C-129/12, EU:C:2013:200, bod 40, jakož i ze dne 19. prosince 2019, Arriva Italia a další, C-385/18, EU:C:2019:1121, bod 36).

46 Z toho vyplývá, že „individuální podpora“ ve smyslu čl. 2 bodu 12 nařízení č. 702/2014 poskytnutá před 1. červencem 2014 na základě takového režimu podpor, jako je opatření z roku 2005, spadá do časové působnosti tohoto nařízení.

47 Pokud jde zadruhé o podmínky, jejichž splněním nařízení č. 702/2014 podmiňuje vynětí z obecné oznamovací povinnosti, z článku 3 tohoto nařízení vyplývá, že k tomu, aby jednotlivé podpory poskytnuté v rámci režimů podpor byly z této povinnosti vyňaty, musí splňovat veškeré podmínky stanovené v kapitole I tohoto nařízení i specifické podmínky stanovené pro danou kategorii podpory v kapitole III uvedeného nařízení.

48 Pokud jde o podmínky stanovené v kapitole I nařízení č. 702/2014, jeho článek 4 stanoví prahové hodnoty, pokud jde o hrubý grantový ekvivalent, při jejichž překročení se toto nařízení nepoužije na individuální podpory, zatímco články 5 a 6 uvedeného nařízení podřizují použití tohoto nařízení podmínce transparentnosti a motivačního účinku podpory. Články 7 a 8 nařízení č. 702/2014 se týkají intenzity podpory a způsobilých nákladů, jakož i pravidel týkajících se kumulace. Pokud jde o články 9 a 10 tohoto nařízení, které se týkají zveřejnění a informování, jakož i zamezení dvojímu zveřejnění,

z čl. 51 odst. 1 uvedeného nařízení vyplývá, že podmínky stanovené v uvedených článcích 9 a 10 musí být splněny pouze v případě, že se jedná o jinou podporu než jednotlivou podporu poskytnutou před vstupem téhož nařízení v platnost.

49 Pokud jde o specifické podmínky stanovené v kapitole III nařízení č. 702/2014, článek 26 tohoto nařízení se týká zejména podpory na náklady na prevenci, tlumení a eradikaci chorob zvířat a na náhradu škody způsobené těmito chorobami.

50 Podle čl. 26 odst. 1 nařízení č. 702/2014 jsou podpory pro malé a střední podniky působící v oblasti zemědělské prvovýroby na náklady na prevenci, tlumení a eradikaci chorob zvířat nebo škůdců rostlin a podpora na odškodnění těchto podniků za ztráty způsobené zejména chorobami zvířat vyňaty z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 SFEU, pokud splňují podmínky stanovené v odstavcích 2 až 13 uvedeného článku 26 a v kapitole I nařízení č. 702/2014. Mezi těmito podmínkami odstavec 6 druhý pododstavec téhož článku 26 stanoví, že taková podpora musí být vyplacena do čtyř let ode dne vzniku nákladů nebo ztrát způsobených chorobou zvířat.

51 Pokud jde konečně o otázku vznesenou Komisí v její odpovědi na otázky položené Soudním dvorem, zda náhrada požadovaná AU z titulu opatření z roku 2005 představuje podporu *de minimis* ve smyslu nařízení č. 1408/2013, které vstoupilo v platnost dne 1. ledna 2014, je třeba uvést, že podle čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení, jehož znění je obdobné znění čl. 51 odst. 1 nařízení č. 702/2014, se nařízení č. 1408/2013 vztahuje na podporu poskytnutou před jeho vstupem v platnost, pokud podpora splňuje podmínky stanovené tímto nařízením.

52 Kromě toho podle čl. 3 odst. 1 tohoto nařízení se má za to, že opatření podpory nesplňují všechna kritéria stanovená v čl. 107 odst. 1 SFEU, a proto jsou vyňata z obecné oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 SFEU, jestliže splňují podmínky stanovené v uvedeném nařízení, mezi něž patří podmínka uvedená v čl. 3 odst. 2 téhož nařízení, kterou zmínil generální advokát v bodě 85 svého stanoviska, podle níž celková výše podpory *de minimis*, kterou členský stát poskytne jednomu podniku, nesmí za libovolná tři po sobě jdoucí jednoletá účetní období přesáhnout 15 000 eur.

53 Ze všech výše uvedených úvah vyplývá, že čl. 108 odst. 3 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že opatření zavedené členským státem, jehož cílem je financovat do výše 20 milionů eur po dobu několika let náhrady ve prospěch chovatelů, kteří byli nuceni porazit zvířata postižená infekčními chorobami, a dále odměny veterinárních lékařů vykonávajících činnost jako svobodné povolání, kteří se podíleli na sanačních opatřeních, musí podléhat postupu předběžné kontroly stanovené v tomto ustanovení, jestliže se na toto opatření nevztahuje rozhodnutí Komise o schválení, ledaže toto opatření splňuje podmínky stanovené nařízením č. 702/2014 nebo podmínky stanovené nařízením č. 1408/2013.

K první otázce

54 S ohledem na odpověď na druhou otázku není třeba odpovídat na otázku první.

K nákladům řízení

55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 108 odst. 3 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že opatření zavedené členským státem, jehož cílem je financovat do výše 20 milionů eur po dobu několika let náhrady ve prospěch chovatelů, kteří byli nuceni porazit zvířata postižená infekčními chorobami, a dále odměny veterinárních lékařů vykonávajících činnost jako svobodné povolání, kteří se podíleli na sanačních opatřeních, musí podléhat postupu předběžné kontroly stanovené v tomto ustanovení, jestliže se na toto opatření nevztahuje rozhodnutí Evropské komise o schválení, ledaže toto opatření splňuje podmínky stanovené nařízením Komise (EU) č. 702/2014 ze dne 25. června 2014, kterým se v souladu s články 107 a 108 [SFEU] prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem nebo podmínky stanovené nařízením Komise (EU) č. 1408/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 [SFEU] na podporu *de minimis* v odvětví zemědělství.

Podpisy.